

Autosociobiografie in een transnationaal kader

In mijn voordracht wil ik een transnationaal kader aanbrengen aan het fenomeen van de *autosociobiografie* (Ernaux), om vervolgens de Nederlandstalige literatuur te verkennen op sporen van dit genre.

De autosociobiografie is een autobiografisch verhaal van een auteur die via opleiding op de maatschappelijke ladder is geklommen en vanuit de nieuw verworven maatschappelijke positie als tolk en/of expert optreedt voor zijn of haar oorsprongsmilieu. Daarbij worden sociologisch-analytische categoriën als distinctie, habitus, sociolect en ruimtelijke segregatie onder de aandacht van de lezers gebracht, om misstanden in de samenleving aan te wijzen. Met de autosociobiografie leek er in de Franse literatuur een trend en tevens een genre geïdentificeerd te zijn dat meteen transnationaal begon te circuleren. In Duitsland is de term meteen na het verschijnen van de vertalingen Eribons *Retour à Reims* in 2016 en Ernaux' *Les années* in 2017 gretig overgenomen en heeft binnen een klein aantal jaren zelfs geleid tot een stroom van publicaties, zowel op literair (o.a. Dröscher 2018, Baron 2020). als op het wetenschappelijk vlak (o.a. Spoerhase 2017, Blome et al. 2022). Inmiddels wordt het begrip ook al toegepast op soortgelijke fenomenen uit andere literaturen.

In het Nederlandse taalgebied heeft het begrip zich tot dusverre nog niet kunnen doorzetten, echter zijn er wel teksten die sterk autosociobiografische kenmerken vertonen. In mijn bijdrage wil ik autosociobiografische teksten en procédés in de Nederlandse letterkunde identificeren en afzetten tegen historische varianten van het vertellen over milieus en maatschappijkritiek. Hierbij zal ik teruggrijpen op uiteenlopende publicaties, waaronder – in uitgebreidere vorm – op *Dit is mijn hof* (2016) van Chris De Stoop.